

Klagenemnda for offentlige anskaffelser

Innklagede stilte krav om sentral godkjenning som dokumentasjon på leverandørenes tekniske kvalifikasjoner. En av deltagerne i klagers tilbud hadde ikke slik godkjenning, men forsøkte å dokumentere kvalifikasjonene på annen måte. Den alternative dokumentasjonen ble imidlertid ikke vurdert av innklagede, og klager ble avvist. Klagenemnda fant at kravet om sentral godkjenning var usaklig konkurransebegrensende, jf kravet til likebehandling og konkurranse i lovens § 5.

Klagenemndas avgjørelse 3. april 2006 i sak 2005/60

Klager: Byggplan Nord AS, Tegneverket arkitekter AS, Intekno AS og Endresen El.consult AS

Innklaget: Hattfjelldal kommune

Klagenemndas medlemmer: Inger Roll-Matthiesen, Kai Krüger, Siri Teigum

Saken gjelder: Usaklig konkurransebegrensning. Dokumentasjon på kvalifikasjoner.

Bakgrunn:

- (1) Hattfjelldal kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 28. desember 2004 en åpen anbudskonkurranse for prosjektering i forbindelse med renovering og ombygging av en skole. Kontraktens verdi var anslått til ca kr 1,3 mill.
- (2) I konkurransegrunnlagets punkt 3.2 "Krav til arkitekt/rådgivere" het det blant annet følgende:

"Arkitekt/rådgivere skal dokumentere nødvendige kvalifikasjoner og inneha sentral godkjenning for minimum tiltaksklasse 2, med unntak av "brannteknisk" rådgiver der det stilles krav om sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 (dette skal innsendes sammen med anbudet)."
- (3) Tolv prosjekteringsgrupper innga tilbud, blant dem en gruppe bestående av Byggplan Nord AS, Tegneverket arkitekter AS, Intekno AS og Endresen El.consult AS (gruppen kalles heretter klager). Alle leverandørene i klagers gruppe hadde tilfredsstillende dokumentasjon på kvalifikasjonene, med unntak av Endresen El.consult som ikke hadde sentral godkjenning.

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Olav Kyrresgate 8
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00

Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

- (4) I forbindelse med kvalifikasjonsvurderingen ba innklagede klager om å ettersende attest for sentral godkjenning for Endresen El.consult. I telefaks av 4. februar 2005 skrev daglig leder hos Endresen El.consult blant annet følgende:

”Endresen El.consult as har ikke foreløpig sentral godkjenning, men ved min forrige arbeidsplass, Haaland Installasjon as, søkte vi sentral godkjenning for brann-nødlys allerede i 2001 og fikk godkjenning i høyeste tiltaksklasse som ansvarlig søker, samt i PRO, KPR, UTF og KUT for områdene 541 og 542. Denne godkjenningen var basert på undertegnede papirer, som faglig leder. (Var også daglig leder ved bedriften)

CV som var vedlagt tilbud til Dere, var kopi av den som ble sendt inn i forbindelse med søknad om sentral godkjenning.”

- (5) Videre ble det opplyst om tilleggsutdanning og det ble oppgitt referanser.
- (6) I innklagedes protokoll ble det konstatert at klager ikke hadde sentral godkjenning, og tilbudet ble dermed ikke evaluert. Det fremgikk videre av protokollen at gruppen representert ved Elplan AS ble tildelt kontrakten. Protokollen ble oversendt tilbyderne 11. februar 2005.

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (7) Klager anfører at innklagede har brutt regelverket for offentlige anskaffelser ved å stille krav om sentral godkjenning. Oppdragsgiveren må vurdere om leverandørenes kvalifikasjoner er så gode at lokal godkjenning vil bli gitt, og dette kan dokumenteres på andre måter enn ved attest på sentral godkjenning.

Innklagedes anførsler:

- (8) Innklagede bestrider å ha brutt regelverket for offentlige anskaffelser.
- (9) Det var stilt krav om sentral godkjenning for arkitekt og rådgivere. Innklagede har betraktet dette som et sentralt punkt i utvelgelsen av prosjekteringsgruppe og har behandlet alle tilbud i lys av dette punktet. Klager bestred i utgangspunktet ikke dette dokumentasjonskravet og hadde heller ikke vedlagt dokumentasjon på utdanning.

Klagenemndas vurdering:

- (10) Klager har deltatt i konkurransen og har saklig klageinteresse, jf forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsen gjelder kjøp av rådgivningstjenester i et byggeprosjekt, og er etter kontraktens verdi konkurransen underlagt forskrift om offentlige anskaffelser del I og III, jf § 2-2.
- (11) Konkurranses grunnlaget stilte krav om at leverandørene som dokumentasjon på sine tekniske kvalifikasjoner, skulle fremlegge sentral godkjenning. Sentral godkjenning er en frivillig ordning regulert i plan- og bygningslovens § 98a innført etter lovendring i 1995. Ordningen administreres av Statens bygningstekniske etat. Hensikten med ordningen er at foretak kan få en godkjennelse av sin kompetanse som kan legges til grunn ved bl. a. kommunal byggesaksbehandling om ansvarsrett. Vurderingen bygger på foretakets organisasjon, styringssystem og faglige ledelse. Dersom et foretak har sentral godkjenning, skal dette normalt legges til grunn ved vurderingen av lokal godkjenning i henhold til plan- og bygningsloven, jf forskrift om godkjenning av

foretak 1997-01-22 nr 35 (KRD) § 22. Sentral godkjenning gis med virkning for tre år, mens lokal godkjenning gis spesifikt for hvert enkelt prosjekt etter at oppdragshaver er utpekt.

- (12) Klagenemnda forstår saken slik at innklagede avviste klager fordi sentral godkjenning manglet, og at det ikke ble gjort noen reell vurdering av Endresen El.consults kvalifikasjoner ut fra den dokumentasjonen som var levert. Det er ikke bestridt at sentral godkjenning er egnet som dokumentasjon på leverandørenes kvalifikasjoner. Spørsmålet er om det er tillatt å stille krav om sentral godkjenning.
- (13) Forskrift om offentlige anskaffelser del III § 12-6 inneholder ikke uttømmende regler om hva slags dokumenter som kan godtas som dokumentasjon på leverandørenes kvalifikasjoner, dette i motsetning til forskriftens del II § 5-11. Klagenemnda antar derfor at oppdragsgiveren i utgangspunktet må kunne etterspørre all dokumentasjon som er relevant for å belyse leverandørenes kvalifikasjoner. Dersom oppdragsgiveren skal stille krav om en bestemt type dokumentasjon, må imidlertid ikke dette virke diskriminerende eller usaklig konkurransebegrensende.
- (14) Hensikten med sentral godkjenning er at oppdragsgiveren enkelt skal kunne vurdere om firmaet kan få lokal godkjenning for ansvarsrett etter plan- og bygningsloven § 93 b. Sentral godkjenning er imidlertid ikke i selv et vilkår for å kunne utføre arbeider, og det er på det rene at vurderingen av om lokal godkjenning kan gis, gjøres ut fra annen dokumentert kompetanse. Lokal godkjenning kan ikke kreves før oppdraget er tildelt, men kommunen må som byggherre og bygningsmyndighet vurdere om den aktuelle dokumentasjon gjør det sannsynlig at godkjennelse vil oppnås.
- (15) Sentral godkjenning er en rent frivillig ordning, og alene av denne grunn finner klagenemnda det betenkelig å stille et absolutt krav om slik godkjenning. Uansett vil et slikt krav kunne virke usaklig konkurransebegrensende overfor nyetablerte foretak som ennå ikke har fått søkt om sentral godkjenning eller overfor foretak som av andre grunner ikke har denne godkjenningen. Et slikt krav vil kunne ekskludere foretak fra andre EØS-land, jf klagenemndas avgjørelser i sakene 2003/65, 2003/176 og 2004/24. Alle disse sakene gjaldt rett nok anskaffelser under EØS-terskelverdiene, men forbudet mot usaklig diskriminering i lovens § 5 gjelder også anskaffelser under EØS-nivå. Forskriftens § 12-6 om kvalifikasjonsgrunnlag for anskaffelser etter del III må leses med den begrensning som følger av lovens § 5.
- (16) Klagenemnda kommer derfor til at en oppdragsgiver ikke kan stille et ubetinget krav om sentral godkjenning med den virkning at tilbydere uten slik godkjenning avvises fra å delta. Dersom sentral godkjenning blir etterspurt, må oppdragsgiveren godta en alternativ dokumentasjon som viser om vedkommendes kvalifikasjoner er tilstrekkelige til at lokal godkjenning kan påregnes etter at tildeling er skjedd. Innklagede brøt dermed kravet til likebehandling i lov om offentlige anskaffelser § 5 ved at konkurransegrunnlaget stilte et ufravikelig krav om sentral godkjenning og ved at innklagede i kvalifikasjonsvurderingen derfor ikke vurderte om klagers kvalifikasjoner var tilstrekkelige for å oppnå lokal godkjenning.

Konklusjon:

Hattfjelldal kommune har brutt lov om offentlige anskaffelser § 5 ved å stille krav om sentral godkjenning.

For klagenemnda,
3. april 2006

Kai Krüger